

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/26/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

110/2014. (V. 15.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. december 9-én előterjesztett **panaszát** a 2014. május 15-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító – J. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2013. december 9-én személyesen terjesztette elő panaszát a J. városi Rendőrkapitányságon (továbbiakban: illetékes rendőrkapitányság) a vele szemben 2013. november 20-án foganatosított intézkedéssel szemben. Az illetékes rendőrkapitányság következő iratokat terjesztette fel a Testülethez 2014. január 14-én.

a) Az illetékes rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának állományába tartozó F. I. r. százados feljegyzést készített az aznap – 2014. december 9-én – a rendőrség épületében 11 órakor megjelenő panaszos szóban előterjesztett panaszáról, a következő tartalommal.

A panaszos 2013. november 20-án telefonon bejelentést tett a megyei rendőr-főkapitányságon, hogy fiát a városi autóbusz-pályaudvaron bántalmazták. A hívását

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

átirányították az illetékes városi rendőrkapitányságra, ahonnan az este folyamán két rendőr jelent meg a lakásukon, az Ú. tanya * szám alatt. A panaszos szerint a rendőrök udvariatlanok, flegmák voltak, kérte a rendőrök nevét, jelvéyszámát és szolgálati helyét, amelyre azt a választ kapta, hogy meg fogják adni, azonban addig „csúrték-csavarták az intézkedésüket”, hogy távozásukig ez nem történt meg. A panaszos előadta, hogy először magánindítványt terjesztett elő a fia bántalmazása miatt, de aztán a rendőrök az intézkedés során erről lebeszéltek. A panaszos szerint a rendőrök elfogultnak tünnek, ezért vélelmezi, hogy a rendőrök először a fiát bántalmazó személyt (H. H.) keresték fel, aki a tanyaszomszédjuk.

b) A sérelmezett intézkedést foganatosító V. Á. r. őrmester és P. K. r. törzsőrmester az intézkedés másnapján a következő jelentést tette.

A rendőrök 2013. november 21-én *(nyilvánvalóan elírás, a helyes dátum 2013. november 20.)* 21 órakor jelentek meg a panaszos bejelentésére a lakcímén, ahol a bejelentő elmondta, hogy a fia, aznap 19 óra 15 perc körül a városi pályaudvaron várta a hazafelé tartó menetrendszerinti autóbust, amikor odalépett a tanya szomszédjukban lakó H. H., aki – egy korábbi sérelem miatt – egyszer tenyérrel arcon ütötte a fiát. Ezt követően a panaszos fia elmondta, hogy ő is egyszer tenyérrel arcon ütötte H. H.-t.

A rendőrök nyilatkoztatták a panaszost a magánindítvány megtételére vonatkozóan, azonban ő nem kívánt feljelentéssel élni, illetve magánindítványt kezdeményezni. A jelentés szerint a nyilatkozat a jelentés mellékletét képezi.

c) F. I. r. százados 2013. december 11-én értesítette a panaszost, hogy a rendőri intézkedés ellen benyújtott panaszának ügyében tárgyalást tartanak 2013. december 20-án, amelyen részt vehet, azonban megjelenése nem kötelező. A tájékoztató levél kitért arra is, hogy megjelenésétől függetlenül a panaszos jogosult a beadványát kiegészíteni, illetve módosítani.

d) A 2013. december 20-án megtartott tárgyaláson a panaszos úgy nyilatkozott, hogy kéri, hogy a panaszát a Testület vizsgálja ki.

e) Végezetül az illetékes rendőrkapitányság megküldte a 2013. december 20-án kelt végzését a rendőri intézkedés elleni panasz tárgyában indított közigazgatási eljárás felfüggesztéséről.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőrkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1.) P. K. r. törzsőrmester az intézkedés napján készült jelentését az alábbi, 2014. február 6-án kelt jelentésével egészítette ki. A Testület csak az új információkat ismerteti.

A jelentést író rendőr az ügyeletvezető utasítására megjelent az Ú. körzetében (mivel a panaszos a * szám alatt lakik), ahol helyismerettel nem rendelkezik, és a szolgálat részére adott navigációs készülék a tanya sorszámozását nem ismeri, ezért a szolgálatirányító P.M. r. törzsszázalós adott egy megközelítőleges irányt. A r. törzsőrmester így megjelent a ** számú

tanyánál, ahol a hangjelzésre kijött H. H. A lány elmagyarázta, hogyan találják meg a tanyát, ahol a panaszos lakik, valamint azt is elmondta, hogy biztosan azért tett bejelentést a panaszos, mert a két család között nincs jó viszony, véleménye szerint a panaszos és családja irigylik őt. H. H. elmondta továbbá, hogy ő maga azért nem tett bejelentést az esettel kapcsolatban, mert a panaszos fiával kibékültek, csak egy gyerekes civódásról van szó.

Az útbaigazítást követően a r. törzsőrmester megjelent a panaszos címén, ahol napszaknak megfelelő köszönéssel köszöntötte a panaszost, tisztelegést követően közölte a rendfokozatát, beosztási helyét, majd megkérdezte, hogy ő tett-e bejelentést, illetőleg mi a bejelentése tárgya.

A panaszos elmondta, hogy fia, a városi pályaudvaron szóváltásba keveredett a tanya szomszédjukban lakó H. H., akitől kapott egy pofont. Ezt követően a panaszos fia elmondta, hogy valóban vitatkoztak, mely során adtak egymásnak egy pofont, de a haza vezető úton kibékültek, amit eddig még nem mondott el az édesanyjának.

A rendőrök tájékoztatták a panaszost, hogy amennyiben kívánja az eljárás lefolytatását H. H.-val szemben, akkor magánindítványt kell előterjesztenie, mivel a fia még nem töltötte be a 14. életévét. A tájékoztatás kitért arra is, hogy a magánindítvány nem vonható vissza. A panaszos ezt követően úgy nyilatkozott, hogy magánindítványt nem kíván előterjeszteni, mert nem akar további viszályt a két család között.

A rendőrök ezt követően tájékoztatták a panaszost, hogy a fia által elmondott cselekmény, amelynek ő is részese, garázdaságnak felel meg, amely hivatalból üldözendő, (azaz független attól, hogy ő a könnyű testi sértés miatt nem kíván indítvánnyal élni), ami miatt büntetőeljárás indul. A panaszos sérelmezte, hogy miért indul eljárás, hiszen ő nem akar feljelentést tenni.

Az intézkedés végén a panaszost tájékoztatták a panaszjogáról, miszerint amennyiben rendőri intézkedés sérelmesnek tartja, mert alapvető jogát sértette, akkor panaszt tehet vagy az intézkedést foganatosító rendőrkapitányságon, vagy a Testületnél.

2.) Az illetékes rendőri szerv megküldte az intézkedés napján kelt, magánindítványra vonatkozó panaszosi nyilatkozatot, mely szerint a panaszos a fia sérelmére elkövetett könnyű testi sértés miatt H.H. ellen nem terjeszt elő magánindítványt. A nyilatkozat alján a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be) magánindítványra vonatkozó rendelkezései (173.§) szerepelnek.

3.) A kapitányságvezető 2014. február 7-én kelt átiratában a kifogásolt intézkedésről összefoglaló jelentésben tájékoztatta a megyei Ellenőrzési Szolgálat vezetőjét, az alábbi tartalommal. (A Testület csak az eddig nem ismertett új információkat ismerteti.)

2013. november 20-án 19 óra 45 perckor a Tevékenységi Irányítás Központ (TIK) ügyeletes utasította P. K. r. törzsőrmestert és V. Á. r. őrmestert, hogy menjenek a Ú. Körzet * szám alá, ahonnan a panaszos bejelentést tett, miszerint a fiát a buszpályaudvaron tetteleg bántalmazta H. H., J. városi lakos.

Az intézkedő rendőrök bevetési szolgálati ruházatban, egységesen felöltözve látták el a szolgálatukat. A bevetési ruházat bal oldalán viselték az azonosító jelvényüket. A szolgálatukat az *** forgalmi rendszámú, megkülönböztető jelzéssel ellátott szolgálati gépkocsival látták el. A megadott cím keresésére indultak, azonban J. város külterületén lévő tanyavilág nagy területen fekszik, és a tanyák számozása nem növekvő sorrendben található, hanem az építésük után kapták a számozást.

Az intézkedő rendőrök Ú.-ban megálltak egy tanyánál (a ** szám alatt), hogy tájékozódjanak, hol laknak a panaszosék. A tanya épületéből H. H. jött ki, bemutatkozott, és mivel a rendőrök – a TIK tájékoztatása alapján – tudták, hogy ő a bejelentésben megjelölt elkövető, így igazoltatták és elszámoltatták.

H. H. elmondta, hogy a buszpályaudvaron a panaszos fiával szóváltásba keveredtek, mivel vallása miatt „lemuszlimozták”, valamint „minden kurvának lehordták”. A szóváltás során tettelegességig nem fajult a dolog, azonban ruházatuknál fogva egymást rángatták, de egymást nem ütötték meg. A szóváltást követően egy busszal mentek haza, majd az ott található buszmegállóban leszállva, kibékültek. Ezt követően mindketten hazamentek. H.H. a meghallgatását követően azt is elmagyarázta a rendőröknek, melyik tanyán lakik a panaszos.

Ezt követően az intézkedő rendőrök 21 órakor megjelentek a panaszosék tanyájánál. A tanya előtt dudáltak, majd az épületből kijött a panaszos és fia. Az intézkedés megkezdése előtt az intézkedő rendőrök a napszaknak megfelelően köszöntek, bemutatkoztak, közölték azonosító számukat, és azt, hogy a bejelentéssel kapcsolatban keresik, igazoltatásukat követően rögzítették személyes adataikat.

Az intézkedés végén az Rtv. 92.§ -a alapján tájékoztatták a panaszost a jogairól, hol és milyen módon, milyen határidőkkel tehet panaszt a rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

A jelentés rögzíti továbbá, hogy az adatgyűjtés a buszpályaudvaron nem volt végrehajtható, mert az intézkedést követően nem tartózkodott ott senki, a váróterem zárva volt, és kamerarendszer a helyszínen nincs kiépítve.

Az intézkedésről nem áll rendelkezésre hang- és videofelvétel, mivel a szolgálati gépkocsi nincs ilyen technikai eszközzel felszerelve.

A tájékoztatás azzal zárul, hogy az intézkedő rendőrök udvarias és kulturált hangnemben, részrehajlás nélkül intézkedtek a panaszossal és fiával szemben.

4.) Az illetékes rendőrkapitányság megküldte a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 339. §(1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő garázdaság vétsége miatt elrendelt nyomozás megindításáról szóló értesítést, valamint a nyomozás határidejének meghosszabbításáról szóló határozatot, amelyek ismertetésétől a Testület eltekint, mivel az intézkedés szempontjából nem bírnak relevanciával.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, valamint a hátrányos megkülönböztetés XV. cikk (2) bekezdésében rögzített tilalmát, az alábbiak szerint.

1.) A Testület először a szolgálati fellépés módját vizsgálta, amellyel kapcsolatban a következő megállapításokat teszi.

A panaszos kifogásolta, hogy a rendőrök kérése ellenére sem igazolták magukat, addig „csúrték-csavarták az intézkedésüket”, hogy ez távozásukig sem történt meg.

A kapitányságvezető összefoglaló jelentése rögzíti, hogy az intézkedő rendőrök bevetési szolgálati ruházatban, egységesen felöltözve látták el a szolgálatukat, mely során a bevetési ruházat bal oldalán viselték az azonosító jelvényüket. Az intézkedés megkezdése előtt az intézkedő rendőrök a napszaknak megfelelően köszöntek, bemutatkoztak, közölték azonosító számukat, és azt, hogy a bejelentéssel kapcsolatban keresik a panaszost.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ugyanezen szakasz (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy a rendőr köteles - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni.

A rendőri intézkedés alakításait tovább részletezi a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) és (2) bekezdése. A hivatkozott jogszabályhelyek szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentiek intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A Testület kiemelt jelentőséget tulajdonít az intézkedés alá vontak tájékoztatásának, hiszen csak az állampolgárok megfelelő informálása mellett érvényesülhet megfelelően a jogbiztonság elve.

A rendőrségi iratok a panaszos állításával ellentétben azt tartalmazzák tehát, hogy a szolgálati fellépés módja megfelelő volt, közölték az intézkedés tényét és célját is, valamint azonosítási kötelezettségeiknek is eleget tettek. Amint az látható, a rendőrségről a Testülethez érkezett iratok a panaszos előadásához kevés ponton kapcsolódnak. A Testület más bizonyítási eszköz nem állt rendelkezésére, ezért nem tudta feloldani az ellentmondást a panaszosi és a rendőri állítások között.

A fent ismertetett állítások között meghúzódó, feloldhatatlan ellenét miatt **nem volt megállapítható, hogy a szolgálati fellépés módja megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak, ezért e tekintetben a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme nem volt megállapítható.**

2.) A Testület ezt követően vizsgálat tárgyává tette a rendőrök által használt hangnemet.

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy a rendőrök flegmák és udvariatlanok voltak.

A panaszos állításával ellentétben a Testület kérdéseit megválaszoló rendőri jelentések azt rögzítik, hogy az intézkedő rendőrök udvariasak voltak és fellépésük kulturált volt, részletes tájékoztatást adtak mindenről.

A rendőr magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Jelen esetben a hangnemmél kapcsolatos panaszosi, illetve a rendőri előadás oly mértékben vannak ellentmondásban egymással – amely további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában nem oldható fel –, **ezért a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy az intézkedő rendőr betartotta-e az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglaltakat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.**

3.) A panaszos szóban tett beadványában utal rá, hogy a rendőrök először a bejelentésben megjelölt elkövetőt (H. H.-t) hallgatták meg, ezért a panaszos vélelmezi, hogy a rendőrök elfogultak voltak vele szemben, ezért is beszélték le arról, hogy magánindítványt tegyen.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése szerint a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében

az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye – bármely okból – a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

Az ellentmondásos nyilatkozatok okán a Testület az erre vonatkozó információkból nem tudott következtetést levonni az intézkedő rendőrök elfogultsága tárgyában, így a Testület megvizsgálta az egyéb körülményeket.

A rendőri jelentésekből megállapítható, hogy a helyszínen mindkét „érdekű felet” meghallgatták, akik az ügy megítélése szempontjából releváns információkkal rendelkeztek. A rendőrség az esettel kapcsolatban nyilatkoztatta a panaszost és fiát és a kapott információk tükrében a lehetséges és várható jogi lépésekről tájékoztatták a panaszost. A tájékoztatás megtörténtét a rendőrség dokumentummal bizonyította. A Testület nem tudott olyan egyéb többlet körülményt feltárni, amely alátámasztotta volna a panaszos állítását, hogy vele szemben a rendőrök elfogultságuk miatt hátrányosabban jártak el. A Testület különösen amiatt sem látja a panaszos állítását igazoltnak, mivel a rendőrök elmondták, hogy garázdaság vétsége miatt – függetlenül a magánindítvány megtételétől – eljárás indul H.H. ellen.

Mindezek okán Testület úgy foglalt állást, hogy a részrehajlás Rtv. 13. §-ában foglalt tilalmának megsértése, és ezáltal a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, illetve az egyenlő bánásmód követelménye nem sérült .

IV.

A Testület vizsgálata során az egymásnak ellentmondó panaszosi és rendőri állítások nem volt megállapítható, hogy a szolgálati fellépés módja megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak, ezért a Testület a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmének meg nem állapíthatóságáról döntött. A hangnemmel kapcsolatos panaszosi és rendőri ellentmondás egyéb bizonyítási eszköz híján a Testület szintén nem tudta feloldani, ezért a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy az intézkedő rendőr betartotta-e az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglaltakat, így a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme nem volt megállapítható. A Testület úgy foglalt állást, hogy a részrehajlás Rtv. 13. §-ában foglalt tilalmának megsértése, és ezáltal a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, illetve az egyenlő bánásmód követelménye nem sérült .

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a panasznak az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez való áttételéről döntött.

Budapest, 2014. május 15.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET